

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-27-26

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Штефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-27-26

DECIZIE din 26 decembrie 2017 cauza nr. 120/17

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat plângerea depusă de dl I. M., conform celor descrise, și au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Petiționarul invocând discriminarea pe criteriul de limbă și sex, susține că cererea sa înaintată către Direcția deservire fiscală Râșcani, în vederea restituirii impozitului pe venit achitat/reținut în plus, nu a fost satisfăcută. Acesta notează că, la aceeași instituție, o cerere similară însoțită de același pachet de documente a depus și dna M. O. P., căreia i s-a restituit, fără impedimente, impozitul respectiv. Totodată, petiționarul invocă pretinsa discriminare pe criteriul de naționalitate și limbă, notând că la cererea depusă în limba rusă în vederea anulării scrisorii de refuz în restituirea sumei impozitului pe venit achitat/reținut în plus (nr. 175 din 08.08.2017), Serviciul Fiscal de Stat a emis o decizie în limba de stat. Totodată, petiționarul consideră că, prin menținerea scrisorii de refuz, Serviciul Fiscal de Stat a susținut comportamentul discriminator al Direcției deservire fiscală Râșcani.

II. Dreptul național relevant

- 2.1 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul legii este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; **art. 12 alin. (1) lit. i)** Consiliul examinează plângerile persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării; **art. 13 alin. (2)** prevede că plângerea trebuie să conțină o descriere a încălcării dreptului persoanei, momentul în care a avut loc această încălcare, faptele și eventualele dovezi care susțin plângerea, numele și adresa persoanei care o depune; **art. 14** Consiliul va respinge plângerea dacă aceasta: a) nu conține datele de identificare a persoanei care a depus-o; b) nu conține informația prevăzută la art. 13 alin. (2); c) este o plângere repetată care nu conține informații și dovezi noi; **art. 15 alin. (2) lit. b)** la cererea Consiliului, persoanele juridice și persoanele fizice au obligația să ofere informații și explicații verbale și, după caz, scrise, în legătură cu faptele care formează obiectul plângerii; **art. 19 alin. (1)** persoana care înaintează o acțiune în instanța de judecată trebuie să prezinte fapte care permit prezumția existenței unui fapt de discriminare.
- 2.2 **Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012 la pct. 42** prevede că se declară inadmisibile plângerile care (a) cad sub incidența art. 14 din Legea cu privire la asigurarea egalității; (b) au fost depuse cu încălcarea termenului de prescripție; (c) nu țin de

competența Consiliului; (d) au un obiect nefondat, prin raportare la domeniul de aplicare al Legii cu privire la asigurarea egalității; **pct. 56** petiționarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte și eventuale probe care susțin plângerea, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare.

- 2.3 **Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr. 3465 din 01.09.1989 art. 6** stabilește că, în relațiile cu organele puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești, precum și cu întreprinderile, instituțiile și organizațiile situate pe teritoriul RSS Moldovenești, limba de comunicare orală sau scrisă, moldovenească sau rusă o alege cetățeanul; **art. 10** actele organelor puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești se întocmesc și se adoptă în limba de stat, urmând să fie traduse în limba rusă.

III. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 3.1 Consiliul notează că poate reține spre examinare doar acele plângeri din care poate fi dedusă o prezumție a discriminării.
- 3.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (*art. 15 alin.(1) și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității*), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par.91-92, Timishev v. Rusia par.57*) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat doar atunci când petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Reieșind din alegațiile expuse în plângere, pentru a institui o prezumție a discriminării, petiționarul urma să prezinte fapte care ar arăta existența cumulativă a următoarelor elemente:
- a) tratamentul mai puțin favorabil (excludere, deosebire, etc.) în exercitarea unui drept recunoscut de lege
 - b) în comparație cu alte persoane (un grup de persoane)
 - c) cu care se află în situație analogică
 - d) în baza unui criteriu protejat.
- 3.3 Petiționarul susține că a fost tratat diferit de către Direcția deservire fiscală Râșcani prin comparație cu dna M. O. P.. Deși ambii au solicitat să le fie restituit impozitul pe venit achitat/reținut în plus, doar dnei M. O. P. i-a fost restituit, petiționarul, însă, a fost refuzat. Consiliul, examinând aceste alegații, nu instituie o prezumție de discriminare. Din materialele prezentate, Consiliul reține că, în declarația cu privire la impozitul pe venit pentru perioada 2016, dna O. M. nu a indicat baza valorică ajustată a activului de capital la secțiunea a patra din formularul CET 15. Totodată, s-a stabilit că în declarația sa petiționarul a indicat baza valorică ajustată în sumă de 23700 lei. Astfel, situația contribuabililor *sus* numiți nu poate fi reținută drept una comparabilă, or circumstanțele examinate de către Direcția deservire fiscală Râșcani cu certitudine au fost diferite.
- 3.4 De asemenea, Consiliul notează că, prin acest refuz, petiționarul nu a fost privat de posibilitatea de a beneficia de restituirea impozitului pe venit achitat/reținut în plus. Direcția deservire fiscală Râșcani a informat petiționarul despre necesitatea prezentării documentelor justificative bazei valorice indicate și posibilitatea depunerii altei cereri în acest sens. Consiliul menționează că, în circumstanțele examinate, nu sexul contribuabilului a determinat aplicarea tratamentului invocat, ci neprezentarea actelor necesare întru confirmarea bazei valorice ajustate. Prin urmare, Consiliul nu stabilește legătura causală dintre tratamentul diferențiat și criteriul invocat.
- 3.5 Referitor la pretențiile cu privire la limba și naționalitatea petiționarului, Consiliul notează că, deși, limba este, în general, percepută ca un indicator esențial al identității, simpla utilizare a unei limbi nu trebuie să fie corelată automat cu apartenența la o naționalitate. Prin urmare, Consiliul nu poate reține aplicabilitatea naționalității, or pretențiile petiționarului țin nemijlocit de limba prin care a fost informat despre rezultatele examinării cererii sale. Astfel, Consiliul reține că cererea petiționarului a fost primită și soluționată în conformitate cu legislația incidentă, indiferent de limba în care a fost întocmită.
- 3.6 Consiliul menționează că, potrivit art. 10 din Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr. 3465 din 01.09.1989, actele organelor puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești se întocmesc și se adoptă în limba de stat,

urmând să fie traduse în limba rusă. Totodată, Consiliul notează că încălcarea prevederilor Legii cu privire la funcționarea limbilor pe teritoriul Republicii Moldova poate fi sancționată în conformitate cu prevederile art. 351 Cod contravențional. Astfel, potrivit art. 400 alin. (4) Cod contravențional, examinarea unei încălcări a legislației cu privire la funcționarea limbilor pe teritoriul Republicii Moldova ține de competența angajaților subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne.

- 3.7 De asemenea, Consiliul respinge ca fiind nefondate alegațiile petiționarului precum că Serviciului Fiscal de Stat, ar fi susținut comportamentul discriminatoriu pe criteriu de sex și limbă manifestat de către Direcția deservire fiscală Râșcani, prin menținerea deciziei acesteia (scrisoarea nr.175 din 08.08.2017). Consiliul observă că Serviciului Fiscal de Stat a examinat contestația depusă împotriva funcționarului fiscal care a reținut aceleași neajunsuri care au determinat refuzul Direcției de deservire fiscală Râșcani, fără a se axa pe sexul contribuabilului și limba de comunicare utilizată de petiționar.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 13 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 42 lit. a), c) și d) din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Plângerea se declară inadmisibilă.
2. Decizia se comunică petiționarului și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
3. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012 și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Oxana GUMENNAIA – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Lucia GAVRILIȚĂ – membră